

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
«ΦΡΑΓΚΙΚΕΣ ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX		5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΡΑΓΚΙΚΕΣ ΗΓΕΜΟΝΙΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν τις κύριες ιστορικές εξελίξεις της περιόδου, και ιδίως την οικονομική διείδυση των ιταλικών πόλεων στον βυζαντινό χώρο, τις σταυροφορίες, τη δημιουργία λατινικών κρατών στην Ανατολική Μεσόγειο, κ.α.
- Καταλαβαίνουν και εξηγούν πώς εντάσσεται η λατινική παρουσία στον ελλαδικό χώρο στην ευρύτερη επέκταση της Δυτικής Ευρώπης κατά τον κεντρικό και ύστερο Μεσαίωνα.
- Παρουσιάζουν τους κύριους παράγοντες και τα βασικά γεγονότα που οδήγησαν στην δημιουργία των φραγκικών κρατών στη βυζαντινή επικράτεια.
- Περιγράφουν και εξηγούν τους κύριους πολιτικούς θεσμούς της Λατινοκρατίας, με ιδιαίτερη αναφορά στην εισαγωγή φεουδαρχικών δομών από τη Δύση.
- Κατανοούν και εξηγούν τις βασικές μορφές κοινωνικής οργάνωσης τόσο των κατακτητών όσο και των κατακτημένων κατά την περίοδο αυτή.
- Αναγνωρίζουν τις σημαντικότερες πτυχές οικονομικής, θρησκευτικής, και πολιτισμικής δραστηριότητας κατά τη Λατινοκρατία.
- Περιγράφουν και αξιολογούν τις αλλαγές που επήλθαν στους παραπάνω τομείς μετά τη φραγκική κατάκτηση σε σύγκριση με την προγενέστερη βυζαντινή περίοδο.

- Κατανοούν και εξηγούν τις σχέσεις ανάμεσα στους Λατίνους εποίκους και τον τοπικό πληθυσμό, ανάλογα με την κοινωνική τους θέση (άρχοντες, πάροικοι, κάτοικοι πόλεων, κτλ.)
- Σκιαγραφούν τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες της λατινικής κατάκτησης και εγκατάστασης στην ευρύτερη περιοχή.
- Συνοψίζουν τα κυριότερα ιστοριογραφικά ζητήματα που αφορούν τη Φραγκοκρατία στον ελλαδικό χώρο.
- Αναγνωρίζουν βασικές πρωτογενείς πηγές που αναφέρονται στα παραπάνω ζητήματα και διακρίνουν τις προθέσεις και τις προκαταλήψεις των συγγραφέων τους.
- Εντοπίζουν και αξιοποιούν κατάλληλη βιβλιογραφία για τα υπό εξέταση θέματα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή: Ορισμοί και όρια της Φραγκοκρατίας. Περιεχόμενο, στόχοι και μορφή του μαθήματος.
2. Το Βυζάντιο και η Δύση πριν την Τέταρτη Σταυροφορία (11^{ος}-12^{ος} αι.).
3. Δ΄ Σταυροφορία και λατινική κατάκτηση. Οι δομές της πρώιμης Λατινοκρατίας.
4. Η Φραγκοκρατία από τον 13^ο ως τον 15^ο αι.: ιστορική επισκόπηση και κύριοι παράγοντες.
5. Βασικές πηγές για τη Φραγκοκρατία.
6. Εξουσία και Διακυβέρνηση.
7. Εκκλησία και Θρησκεία.
8. Οικονομία και Εμπόριο.
9. Κοινωνία και κοινωνικές σχέσεις κατά τη Λατινοκρατία – μέρος Α΄: εισαγόμενες και εντόπιες μορφές κοινωνικής οργάνωσης
10. Κοινωνία και κοινωνικές σχέσεις κατά τη Λατινοκρατία – μέρος Β΄: σχέσεις κατακτητών και κατακτημένων.
11. Υλικός πολιτισμός, οχυρώσεις και άλλα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα.
12. Τέχνη και πνευματική ζωή.
13. Επιβιώσεις και συνέπειες της Φραγκοκρατίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην αίθουσα. 						
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας classweb. Επικοινωνία μέσω e-mail.</p>						
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="671 1906 1013 1973">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1013 1906 1372 1973">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="671 1973 1013 2007">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1013 1973 1372 2007">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="671 2007 1013 2038">Αυτοτελής μελέτη και</td> <td data-bbox="1013 2007 1372 2038">58</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη και	58
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου						
Διαλέξεις	39						
Αυτοτελής μελέτη και	58						

<p>βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>προετοιμασία για τις εξετάσεις</p>	
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	50
	<p>Εξετάσεις</p>	3
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	150
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τρίωρη γραπτή εξέταση: συνδυασμός ερωτήσεων ανάπτυξης με επιλογή θεμάτων (70%) και ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή Σωστό-Λάθος με σύντομη αιτιολόγηση (30%). Οι ερωτήσεις ανάπτυξης περιλαμβάνουν και την κριτική ανάλυση σύντομου αποσπάσματος από τις πηγές.</p> <p>Δίνεται η δυνατότητα για εκπόνηση σύντομων εργασιών-παρουσιάσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, με μικρή ενίσχυση στην τελική βαθμολογία (ανάλογα με την επίδοση).</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα συγγράμματα

1. B. Hendrickx, *Οι Θεσμοί της Φραγκοκρατίας* (Σταμούλης, 2007)
2. P. Lock, *Οι Φράγκοι στο Αιγαίο, 1204-1500* (Ενάλιος, 1998)
3. W. Miller, *Ιστορία της Φραγκοκρατίας εν Ελλάδα (1204-1566)* (Ηρόδοτος, 2016)
4. Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, *Από τη δυτική Ευρώπη στην ανατολική Μεσόγειο. Οι σταυροφορικές ηγεμονίες στη Ρωμανία (13ος-15ος αι.): πολιτικές και θεσμικές πραγματικότητες* (Gutenberg, 2012)

Επιπλέον βιβλιογραφία

1. N. G. Chrissis, *Crusading in Frankish Greece: A Study of Byzantine-Western Relations and Attitudes* (Brepols, 2012)
2. S. E. J. Gerstel (ed.), *Viewing the Morea: Land and People in the Late Medieval Peloponnese* (Dumbarton Oaks Research Library and Collection, 2013)
3. Δ. Κ. Γιαννακόπουλος, *Δουκάτο των Αθηνών: η κυριαρχία των Acciaiuoli* (Βάνιας, 2006)
4. Ν. Γ. Μοσχονάς & Μ-Γ Λίλυ Στυλιανούδη (επιμ.), *Το δουκάτο του Αιγαίου. Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης (Νάξος – Αθήνα, 2007)* (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 2009)
5. Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, *Το φραγκικό πριγκιπάτο της Αχαΐας (1204-1432): ιστορία, οργάνωση, κοινωνία* (Βάνιας, 2005)
6. Μ. Ντούρου-Ηλιοπούλου, *Θεσμικά μορφώματα και κοινωνικές συσσωματώσεις στις φραγκοκρατούμενες περιοχές της Ρωμανίας. Το παράδειγμα της Κέρκυρας και του πριγκιπάτου της Αχαΐας* (Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, 2004)
7. T. Shawcross, *The Chronicle of the Morea: Historiography of Crusader Greece* (Oxford University Press, 2009)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Νέο μέλος ΔΕΠ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	XXX@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΟΧΙ
Τρόποι εξέτασης:	Προφορική εξ αποστάσεως εξέταση
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	<p>Η εξέταση στο μάθημα πραγματοποιείται την ημέρα και ώρα που ορίζεται στο ανακοινωθέν πρόγραμμα εξετάσεων, ιδανικά σε γκρουπ των 4 ή 5 ατόμων ανά μισή ώρα, σύμφωνα με τη λίστα στο σχετικό αρχείο («Πρόγραμμα της εξέτασης») που αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο e-class.</p> <p>Η εξέταση πραγματοποιείται εξ αποστάσεως μέσω εργαλείων τηλεδιάσκεψης (π.χ. MS Teams). Ο σύνδεσμός αποστέλλεται στους φοιτητές μέσω e-class αποκλειστικά στους ιδρυματικούς λογαριασμούς όσων έχουν δηλώσει το μάθημα και έχουν έγκαιρα αποδεχθεί τους όρους συμμετοχής στην εξ αποστάσεως αξιολόγηση (μέσω του students.duth.gr).</p> <p>Οι φοιτητές θα πρέπει να συνδεθούν στην αίθουσα εξέτασης μέσω του ιδρυματικού τους λογαριασμού, διαφορετικά δεν θα μπορέσουν να συμμετάσχουν. Επίσης θα συμμετάσχουν στην εξέταση με κάμερα, ηχεία και μικρόφωνο που θα πρέπει να είναι όλα ανοικτά κατά τη διάρκεια της εξέτασης. Στην αρχή της εξέτασης, οι φοιτητές θα επιδεικνύουν στην κάμερα την ταυτότητά τους, ώστε να γίνει ταυτοποίησή τους.</p>